

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállítás:

Széchenyi-téren, a hídkaputól kimenet balra a 24. sz. alatti ház emeletében.

Kiadó hivatal:

Középuteza, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 6 hasáboz garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-ször 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelék Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).

Nyitótéri cikkek sora után 20 kr. előleg befizetés mellett a szerkesztőséghez csimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

Megjelen a lap hetenkint háromszor, u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY“

october—decemberi folyamára.

Előfizetési ár:

Félévre 6 forint o. ért.

Évnegyedre 3 " " "

Egy hóra 1 " " "

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középuteza Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Mint hogy a lapunk mellékletében közreadott törvényjavaslat a polgári pörrendtartásról, a jövő évnegyed alatt kerül országgyűlési tárgyalás alá; kiadónkkal akképp intézkedtünk, hogy évnegyedes új előfizetőink ezen munkátot szintén megkaphassák. Szíveskedjenek ehhez képest t. új előfizetőink lapunk kiadó-hivatalánál megtenni megrendelésüket.

A „K. Közlöny“ szerkesztősége.

Agráriai viszonyainkról.

Ha élni akarunk, le kell szállanunk olykor a magas politika pegaszáról, s számot vetni az ország anyagi körülményeivel is, mert igen szép dolgok ugyan a bizottmányi gyűlések, zászlós- és fátylasmenetek, üdvözlő iratok Pestre, Bécsbe, Turinba, hanem a nagy ünnepeknek keserű utóíze az, ha gyermekeink ránk kiáltják, hogy „éhezünk.“

Sóhajtozunk a honvédelminiszter felé, hogy nemzeti hadserget állitsunk, az igazságügy-miniszter felé, hogy helyreállítsa hazai törvényeinket; a közlekedési miniszter felé, hogy siettesse Erdély vasútfait; de nem feledkezhetünk meg a földmívelési miniszterrel is, mert az ő resortjába tartozik az, a mi reánk nézve mindennek az alapja, s a mi ez alap nincs megszilárdítva, nem sok erő lesz abban, a mit reáépítünk.

Nemzeti hadsergünket a honvédelem céljára is nehezen mozgathatjuk, ha nem lesz, mit ennie adjunk, hiában lesznek legjobb anyagi törvényeink, ha nincs subtratum, mi a pör költségét megérje, s hiában lesz vasutunk egész Beszterczéig és Gyergyó-Szentmiklósig, ha nincs mit szállítsunk azon, s ha helyes intézkedések s bennső ébredésünk által jobb lendületet nem adunk anyagi viszonyainknak.

Sokszor elmondottam ugyan évtized alatt, midőn olykor agráriai körülményeinkről írogattam, hogy Erdélyt nem tartom par excellence gabonatermelő országnak, oly szomszédságokban fekszünk, melyek kiválólag gabonatermesztésre vannak utalva, s közelebb fektüsznek a világpiacokhoz, s kérdésen kívül Erdély részint a transito kereskedelem, részint a gyárvállalatok és marhatenyésztés által juthat pénzforrásokhoz.

Miután azonban sem gyárvállalataink, sem pénztökeink azokhoz, sem kereskedelmünk, sem pénzünk ahoz, sem marhatenyésztésünk s szintén piacunk ehez is még ma nincsen; a belső sorvadástól addig is mig vasutak s tökélt által piaczhoz és vállalatokhoz juthatunk az menthet meg, ha keblü gazdaszatunkat úgy fejlesztjük, hogy legalább saját zsirunkból éldegélhessünk, s anynyi fölösleget birjunk, hogy az ország adója tökealapunkat ne támadja meg.

De fájdalom éppen ez utolsó ponton állunk, és pedig minél inkább tűnnek az évek, annál inkább súlyodunk anyagi helyzetünkben.

Másfél évtizeden át adónkra s fényűzésünkre a tökélt költöttük s ötven milliónyi urbéri kárpótlásnak vertünk a fenekére. Igen kevés maradtott ez összegből birtokosságunk kezén, a szél elfűtta, Patak, azaz hogy Bécs elhordotta tökélpapirjainkat.

Es pedig e tökélt is csak kölcsön volt, elköltöttük, a mint kaptuk, felszabadult birtokunk árát, mit az állam adott; de mi vagyunk az az állam, mely az urbéri papirok árával adóssá lett, s magunknak kell kifizetni, a mit könnyűszerrel elköltünk, s kifizetni, midőn annyival mindenesetre szegé-

nyebb lett a földbirtokosság, a mennyit a kárpótlás összege tesz.

Miután elvesztettük a jobbágyot, a tökélt pedig, mely a jobbágyokban fektött munkaerő fedezésére szolgált volna részünkre, elköltöttük, igen természetes, hogy gazdaságunk ereje tetemesen csökkent, hogy a földbirtokosság elszegényedett, nálunk pedig ha a nagyobb és közép-birtok koldusodik, akkor bukik a műipar, kereskedelem s éhhalál felé hanyatlak a nép.

Állapotunk valóban csüggesztő, s ha statisztikai számunkban ez állapot ténylegességét vesszük számításba, mondhatjuk, hogy kétségbeesztő is; de ha az erőfejtés lehetőségét vesszük számításba, s fontolóra vesszük azt is, hogy vasutunk már pár év múlva csakugyan lesz, nem mondhatjuk, hogy munka és szorgalom által meg nem menthetjük magunkat s családainkat.

Hanem hogy józan terveket alkothassunk, s felfoghassuk, hogy rongyos zsákjainkon minő lyukakat kell előbb is foltoztatnunk, számba kell venni tényleges gazdaságunkat, bármint elhanyagolt, elrongyolott és primitív az egész.

Ha ki tudjuk ismerni, hogy miért és mennyiben vagyunk rossz gazdák, talán rendre reá jövőnk, miképp tehetünk szert kellő előmenetelre; ha látjuk, mi még a hasznosítható: igyekezni fogunk azt hasznosítani s így tovább. Épp e célból a legelső dolog tudnunk azt, mink van a gazdaszat terén, s mink lehetne azon erővel, a mit birunk, vagy erőnk azon fokozásából, a mi jelenlegi alapjainkból is jobb felhasználás által kitelhetik.

Gazdaságunk első alapja a szántóföld. Vegyük számba mit birunk e nemben, mit produkálunk terén, kielégítő-e az, s van-e itt még föl nem használt alapunk, és ez alapok jövedelmezéséhez hogyan juthatunk?

Szántóinkat a legutóbbi statisztikai adatok 2,163,063 holdra és 521 □ öltre számítják. Így annyi hold szántónk volna, a hány lélekből áll impopulatió (2,072,599 lélek) s így azt hihetnénk, hogy földmívelésünk az ország népének napi kenyérét kiállja, hogy a gabona behozatala nem szorulunk; de ez nincsen úgy, és pedig azért nincsen úgy, mert felénnyi gabonanemünk sem terem jó termő időkben is, a mennyit arra szánt területünk termeszthetnénk; e miatt van az, hogy csak a szomszéd oláh tartományokból is a jelentékeny vám daczára évenként több mint egy millió mázsa gabonaneműt szállítanak be, míg tőlünk alig visznek ki 7—8 ezer mázsát.

A fennebb leirt szántóföld mennyiségén termelünk következő mennyiségben.

Töröküzát	430,558 hold	6,125,570 mérő.
Tiszabüzát	197,971 " "	1,957,414 " "
Vegyest	141,701 " "	1,739,509 " "
Rozsot	222,465 " "	2,861,865 " "
Árpát	39,227 " "	544,099 " "
Tökölyt	963 " "	8,165 " "
Zabot	271,074 " "	2,965,147 " "
Haricskát	1,842 " "	46,454 " "
Kölest	697 " "	7,949 " "
Borsót	77 1/2 " "	373 " "
Lencsét	137 " "	907 " "

Megjegyzem, hogy a holdak után az ölek számát nem tettem ki, melyekbe a holdak összegéhez három holdnyival többet számíthatni.

E számításból kiténik, hogy 2,163,063 hold szántónkból, csak is 1,330,664 hold van évi művelés alatt, s évenként 832,399 hold műveletlenül marad.

A ki e számokat csak futólag is megpillantja, belátja, hogy gazdaszatunk mily primitív lábón áll; belátja, hogy itt nincs tagosítás, nincs váltógazdaság, az ugarrendszer miatt drágán adózott szántóinknak több mint egyharmadát hagyjuk paragon, fizetjük róla a nagy adót, mikor mitsem jövedelmez, s ez maga kézzel fogható romlásunk.

Földjeinknek ugarul hagyott részlete, csak azon különben elég szerencsétlen eredményhez képest is, mit a beművelt földek productiója kimutat, mely szerint egy holdra 12 mérőnyi szemet lehet számítani, 9,987,688 mérő gabonaneműnek értékét jövedelmezhetné, odaértve, hogy a váltógazdaszat szerint az így kezelt föld egy része takarmányter-

melésre használtatik, a mi azonban a szemes termeléssel egyenlő hasznót hajt.

Miután most összes termelésünk szántóinkon 16,502,506 mérő eredményt hajt, látni való mekkora hátránya ugarrendszerünknek a váltógazdaszat mellett csak azon szintén 10 millió mérőnyire rugó érték-deficit, mit az ugarul hagyott részlet nem termése eredményez; a mit pedig tagosítás s váltógazdaszat esetében mindenesetre eredményezne részint szemben, részint takarmányterményekben.

Világosan beláthatjuk ebből, hogy szántóinknak csak mostani productiója szerint is 12—15 millió frtnyi brutto jövedelemmel gazdagabb lenne Erdély földmívelő népe a tagosítás s váltógazdaszat alapján összes szántóföldjeinek művelés alá vétele által, s miután Erdély adója, ha 12 milliónyira megy, ez adónak több mint fele részét azon ugaroknak tiszta jövedelme nagyrésztben fedézné, a melyek most parlagul maradnak.

Az adó mostani gazdasági rendszereinkkel megöl minket, czélszerűbb gazdasággal legfeljebb némi nélkülözésekre utalna; de a tönkrejutástól éppen nem tarthatnánk.

Vegyük még oda azt, hogy rendesen művelt földnek holdja éppen nemcsak 12 mérőnyt adhat; de a mi földünk termő képességéhez képest is ki kellene, hogy adjon 20—25 mérőt.

Hová fokozná ily termelés jövedelmünket?

Dózsa D.

Országgyűlési tudósítás.

A képviselőház ülése oct. 8-kán.

Elnök: Somssich Pál jelenti, hogy Berde Mózes újonnan választott képviselő beadta választási jegyzőkönyvét; tudatja továbbá, hogy a vasúti kölcsön tárgyában kiküldött bizottmány tárgyalási bejegyzésén, ma kívánja jelentését a ház elé terjesztetni.

B. Kemény Gábor képviselő, mint a bizottság előadója olvassa a jelentést.

Jelentése

a vasúti kölcsön tárgyában f. hó 3-kán kiküldött bizottságnak.

Azon bizottságnak, melyet a t. ház folyó hó 3-kán a kölcsön ügyében küldött ki, a pénzügyminiszter az illető egyezményt, a tökötvény tervét és más, a kölcsönre vonatkozó adatokat előterjesztette. Kitént azokból, hogy a kölcsön 40 és esetleg 60 millió frtra emelhető ezüstben; hogy évi járadéka az utóbbi esetben, kamatait és a törlesztési járulékat összeszámítva 4,650,000 frt szintén ezüstben; az előbbi esetben a tökélt aránylag kevesebb, hogy az illető évi járadékok fizetése által 50 év múlva maga az egész kölcsön le lesz törlesztve és minden abból származható terhelteése az államnak megszűnik. Kitént továbbá, hogy a kölcsön egyenesen vasutak és csatornák építésére van kötésszerűleg adva és véve, és hogy az állam összes jövedelmeivel áll jót az évi járadékok pontos fizetéseért, sőt a hitelezők nagyobb megnyugtására, az ezen kölcsönből készülő vasutakra és csatornákra az első helyre díjlanul be fog kebelezettni. Egyszersmind a pénzügyminiszter értesítette a bizottságot a felől, hogy a bekebelezetetés célirányos eszközölhetése végett külön törvényjavaslat fog az országgyűlés elibe terjesztetni.

A bizottság megfontolván a kölcsön említett föltételeit, a jelen pénzügyi viszonyok állását, és számolva arra, hogy a pénzügyminiszter a kölcsön-fölvétel kivételében, melynek módozatait, saját felelőssége alatt megállapítani úgy is mindig csak a kormány feladata lehet, a kellő óvatossággal fog eljárni, és tudván, hogy az országgyűlésnek van fenntartva a kölcsön befektetése felett határozni: az ezen kölcsön felvételét tárgyzó törvényjavaslatot a tisztelt háznak elfogadás végett ajánlja.

Kelt Pesten, oct. 7-kén, 1867.

Gosdu Manó s. k., Somssich Pál s. k., Csen-gery Antal s. k., Ghyezy Kálmán s. k., Trefort Agoston s. k., Bethlen Farkas gróf s. k., Kautz Gyula s. k., Kovách László s. k., Kemény Gábor b. s. k., Tisza Kálmán s. k., Bezeredy László s. k., Bónis Sámuel s. k., Pulszky Ferencz s. k., Keglevich Béla gr. s. k.

Lónay Menyhért pénzügyminiszter: Van szerencsém azon törvényjavaslatot, melyet a t. ház által kiküldött bizottsággal azon alkalommal közöltem, midőn ennek a vasúti kölcsönre vonatkozó minden adatot és magát a kötet tárgyalása alá bocsátottam, a ház asztalára azon kérelem letenni,

hogy azt, miután a kérdés tárgyalása sürgős, minél előbb napirendre kitézni méltóztassanak, mi annyival inkább lehetséges, mivel az már kinyomtatván, a ház minden tagjának kezénél van.

Olvasztatik a

törvényjavaslat a vasutak és csatornák építése végett létesítendő kölcsönről.

1. §. Azon egyezmény alapján, melyet a pénzügyminiszter az 1867-dik évi július 2-án kelt orsz. határozat folytán kötött, jelen törvény által felhatalmaztatik a miniszterium, hogy vasutak és csatornák építésére valóságos értékben 60 millió ezüst frtnyi, vagy 150 millió franknyi kölcsönt létesítsen, 50 évre, 4,650,000 ezüst frt, vagy is 11,625,000 frknyi évi járadék kötelezése mellett.

2. §. Az előbbi § ban meghatározott évjáradékban a törlesztési részletek is bennfoglaltatván, azon évjáradék 50 éven át teljesített fizetése után az egész kölcsön törlesztve lesz, és a kölcsönt illetőleg az állam minden kötelezettsége megszűnik.

3. §. E kölcsön biztosítására szolgálnak az építendő vasutak és csatornák; még pedig aképpen, hogy a befektetett tökélt megfelelő évjáradék a jelen kölcsönből épült vasutakra és csatornákra, mint föjelzalogra, időről időre első helyen bekebelezetetik.

4. §. E külön jelzalog mellett a jelen kölcsönből folyó kötelezettségek pontos teljesítéséért az állam összes jövedelmeivel is kezekedik.

5. §. A jelen kölcsön kötvényei és e kötvények kamatszelvevényei e törvény által minden fennálló bélyegilletéktől, vagy jövedelmi adótól mentesítetnek, s ez illeték- és adó-mentesség azok részére jövőre is biztosítottatik.

6. §. E kölcsön egyedül csak azon vasutak és csatornák építésére fordítandó, melyeknek építése iránt törvény alkotottott.

7. §. Ennélfogva a pénzügyminiszter a folyóvá tett összeg megképpen történt felhasználásáról, a kölcsön állapotának kimutatása mellett az országgyűlés elé évenként jelentést tesz.

Elnök kérdést intéz a házhoz, mit kíván e tárgy napirendre tézése iránt határozni?

A ház a csütörtöki ülésben kívánja e tárgyat fölvétetni. Ezután fölszólal

Perczel Mór képviselő: Szabad legyen mindenekelőtt a t. miniszter úrtól kérdezni, mivel fog e kölcsön megkötetni?

Lónay Menyhért pénzügyminiszter: A ma beadott törvényjavaslat tárgyalása alkalmával lesz szerencsém a miniszterium részéről az egész kölcsönre nézve részletes előterjesztést tenni.

Perczel Mór képviselő: De én ezen tárgy fontosságát tekintve szeretném magamat informáltatni arra nézve is, mivel leszen ezen kölcsön köteendő. Ha ugyanis nekem az ezen kölcsönt adó társaság, vagy bankár irányában nem volna teljes bizalmam, akkor mindenesetre szükségesnek tartom, hogy e tárgy a legkomolyabb tanácskozás alá vételessék, és az osztályokhoz utasítsassék előleges tárgyalás végett.

Lónay Menyhért pénzügyminiszter: Bátor vagyok erre nézve megjegyezni, hogy én minden tekintetben megfelelni igyekeztem a szükséges felvilágosítás-adás tekintetében azon küldöttségnek, melyet a t. ház kérésére folytán kiküldött; igen természetes, hogy a miniszteriumnak minden kölcsön tárgyalásánál kötelezettségében áll, az arra vonatkozó adatokat, a kölcsön-kötést, magát a szerződést, és annak minden egyes pontját azon bizottsággal közölni, mely erre nézve kiküldeték. Ez megtörtént, és midőn majd e tárgy tanácskozás alá kerül, lesz szerencsém minden bővebb részletet előterjesztetni.

Alkotmányos országokban mindenütt azon eljárást szokták követni, hogy valahányszor kölcsön szándékoltatik kötettni, a miniszteriumnak felhatalmazás adatik arra nézve, hogy a kölcsön kötése iránt intézkedjék: ez tehát a végrehajtásnak feladata. A miniszterium azután a kölcsön föltételeit, annak körülményeit minden részleteivel együtt azon bizottsággal közli, melyet a törvényhozó test erre kiküld.

Ez mindenesetre szükséges a végből, hogy ezen bizottság minden körülményekkel megismerkedvén, a kölcsön iránt javaslatot terjesztessen elő.

Miután a kölcsön csak e törvényjavaslat végtesítése után fog nyilvános aláírás végett kitétetni, és lehetnek oly körülmények, melyeket nyilvános aláírás előtt minden részleteiben a közönséggel tudatni tán nem lenne célirányos: ezért választotta a miniszterium ezen utat, és kérte fel a házat arra: méltóztassék bizottságot kiküldeni, melylyel a kölcsönre vonatkozó minden adatot részletesen közöl-

hessen. Ez megtörténvén, e kérdés tárgyalása alkalmával lesz szerencsém a miniszterium nézetét magáról a kölcsönről, annak természetéről és részleteiről előadni.

Perczel Mór képvis.: Nem akarok e tárgy érdemébe bocsátkozni; de a tárgy fontosságánál fogva, miután ez magával azon igen lényeges kérdéssel, mely nemcsak tanácskozás alá kerülend, t. i. az osztrák államadósságok egy részének átvételével némileg összeköttetésben áll, és ez egész finanszrendszerünk befolyással fog lenni: szükségesnek tartom, hogy ezen tárgy az osztályokhoz utasíttassék. (Zaj).

Zsedényi Ede képvis.: Azt hiszem, hogy felesleges most ezen ügyben tanácskozni. A ház elfogadta az elnök úr által feltett azon kérdést, hogy csütörtökön akarja-e tárgyalás alá venni ezen ügyet (Perczel Mór képvis. közbeszól: Elfogadta már a ház? — Felkiáltások: Elfogadta! — Perczel: Bocsánat, ezt nem tudtam!).

Lónyay Menyhért pénzügyminiszter: Perczel Mór t. képviselőtársunk előadására azon megjegyzést bátorodom tenni, hogy ezen kérdést semmi tekintetben sem tartom összefüggésben állónak az államadósság évi járadékainak elvállalásával. A múlt ülésszak alatt, július 2-án, azzal méltóztattak ugyanis a miniszteriumot megbízni, hogy gondoskodjék a vasútak építése tekintetéből a szükséges pénzerő megszerzéséről. Ezen megbízás alapján és folytán történt mindaz, mit a miniszterium a kölcsönről vonatkozólag teljesített, és ennek következtében terjesztett a ház elé javaslatot.

Ennélfogva úgy méltóztassanak e kérdést tekinteni, hogy a miniszterium egyedül a július 2-án nyert megbízás folytán járt el, és a miniszterium ezt oly tárgynak tekinti, mely semmi tekintetben nem függ össze az államadósság évi járadékainak elvállalásával és annak kérdésével. (Helyeslés.)

A mai gyűlésnek egyéb tárgya nem lévén, eloszlott.

Törvényjavaslat

a magyar korona országai és a Felső- és Alsó-Ausztria királyságai és országai között kötött vám- és kereskedelmi szövetségről.

(Felolvasatott a képviselőház octob. 5-ki ülésében.)

Miután a magyar miniszterium a Felső- és Alsó-Ausztria királyságainak és országainak miniszteriuma, az 1867-ki XII. t. czikk 61. §-a szerint, 1867-dik szept. hó 26-dikán az általuk képviselt országok között kötendő vám- és kereskedelmi szövetség iránt, tekintettel a fennidézett törvény 62, 63, 64, 65 és 66-dik §§-ainak rendelkezéseire is, a javaslatot közös egyetértéssel elkészítették, s miután a javaslat mind a magyar országgyűlés, mind a Felső- és Alsó-Ausztria királyságai és országainak törvényhozása által elfogadtatott: Ő cs. kir. és Ap. Felsége szentesítésének hozzájárultával, a vám- és kereskedelmi-szövetség az ország törvényei közé iktattatik.

Mely vám- és kereskedelmi-szerződés szövege a következő:

Vám- és kereskedelmi-szövetség. A magyar korona országai és a hirodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok között vám- és kereskedelmi-szövetség kötötték, következő feltételek alatt:

1-ső czikk. Mindkét fél államterülete e szövetség idejére és annak értelmében egy vám- és kereskedelmi-területet képez, melyet egy közös vámhatár vesz körül.

Ennek következtében e szövetség ideje alatt a két fél egyikének sem lesz joga azon forgalmi tárgyakra, melyek az egyik fél területéből a másik fél területére vitetnek, bármint beviteli, kiviteli, vagy átviteli vámmilletéket vetni és e végből közbelső vámvonalt állítani.

Bármint s bárki részére szedett belső adókkal az egyik fél a másik fél területéből bevitt cikkeket csak oly mérvben terhelheti, a melyben ily adókkal saját területe hasonló ipar-készítményeit, vagy termékeit terheli.

A közös vámhatárból kizárva maradnak a jelenlegi vám-külzetek (Zollauschüsse).

2-dik czikk. A jelen vám- és kereskedelmi-szövetség életbe lépte előtt idegen államokkal kötött szerződések, melyek a közgazdasági viszonyokat a külföld irányában szabályozzák, jelesen kereskedelmi, vám-, hajózási, consulari, posta- és távirda-szerződések tartalmuk egész idejére mind a magyar korona országaira, mind a birod. tanácsban képviselt királyságokra és országokra nézve egyaránt kötelező erővel bírnak.

3-dik czikk. Ilyenmő újabb szerződésekre nézve az alkudozás és a szerződés megkötése mindkét törvényhozó test alkotmányos jóváhagyásának fenntartása mellett, csak a külügyminiszter által történik, azon megállapodások alapján, melyek a két fél illető szakminiszterei között eszközöndők.

4-dik czikk. A jelenleg fennálló vám-árszabályzatok (Tariffák) és vámtörvények, továbbá a vámszedési és vámkézelési rendszabályok mindkét államterületen teljes érvényben maradnak, és csak a két törvényhozás, illetőleg a két felelős miniszterium közös egyetértésével változhatnak, vagy szünhetnek meg.

Új vámkülzetek felállítását szintén csak közös egyetértéssel történhetik.

5-dik czikk. A vámok szedése és kezelése a

két fél kormányainak egyaránt fenntartatik az alájuk rendelt államterületek határai között.

A vámok kezelésében és szedésében követendő összhangzatos eljárás feletti kölcsönös ellenőrködés végett mindkét fél részéről felügyelők alkalmaztatnak, kiknek joguk van, a tulsó vám- és pénzügyi hatóságoknak a vámügyre vonatkozó ügyvitelében betekinteni és a tapasztaltakat az illető szakminisztereknek tudomásukra juttatni.

6-dik czikk. Mindkét fél kereskedelmi hajói egy és ugyanazon lobogót használnak, mely az eddigi jelvényekkel, a magyar korona alatti országok színeit és czímereit egyesíti.

Mindazon ügyeket illetőleg, melyek a tengeri hajózásra és egészségügyre vonatkoznak, egyforma törvényes rendszabályok fognak a két fél között egyetértéssel megállapítani; addig pedig a jelenlegi szabályok maradnak érvényben.

A kereskedelmi hajók, tekintet nélkül azoknak, valamint legénységüknek illetékességére, mindazon ügyekben, melyek külföldön oltalmukra és érdekeik képviselésére vonatkoznak, az ott székelő cs. k. consulariustól és felsőbb vonalban a közös külügyi miniszterrel függének.

Minden egyéb tekintetben a tengerészeti és kikötői közigazgatás a két államterület mindegyikében az illető kereskedelmi miniszter legfőbb vezetése alatt áll, mely lehetőleg összhangzatos módon fog intéztetni.

A két fél hajói a két rész kikötőiben egyenlő bánásmódban részesülnek; mindkét államterület tengerészei mindkét fél hajóin vállalkhatnak szolgálatot és minőségi bizonyítványuk mind a két államterületen egyenlő érvénnyel bírnak.

A kikötői, egészségügyi és egyéb hajózási illetékek addig, míg törvényesen összhangzólag szabályoztatnak, a két közigazgatási terület kikötői hatóságai által az eddigi határozmányok szerint fognak szedetni. Végleges hova-utalásuk és felszámolásuk iránt külön egyezmény fog köttetni.

Mind a két államterület tenger partjain és mindkét fél kereskedelmi tengerészeténél egyforma tengeri magánjog fog alkalmaztatni.

Az ausztriai „Lloyd” czim alatt működő, s mindkét fél forgalmi érdekeit előmozdító nemzetközi tengeri postaszállító és hajózási vállalat a külügyi miniszter vezetése alatt áll, ki az ezen intézetet illető tengerészeti és postai ügyekben a két kereskedelmi miniszterrel egyetértéssel fog eljárni.

Az ezen vállalatnak szerződésileg biztosított államsegély a külügyi miniszterium költségvetésének egyik részét képezi.

7-dik czikk. Mindazon ügyek, melyek oly folyók hajózására vonatkoznak, a melyekre a bécsi congressusi okmány, s az 1857-diki dunai szerződés határozmányai alkalmaztatnak, a mennyiben ez ügyek az idegen államokhoz való viszonyt illetik, a jelen szerződés 3-dik cikkében körülményesebben meghatározott kikötések mellett a külügyminiszter által kezeltetnek.

Mindazon belső vizeket illetőleg, melyek folyásukban mindkét fél területét érintik, a hajózásra, folyam-rendőrség javítására, vagy jó karban tartására nézve egyetértő eljárás fog követetni.

Valamennyi belső vizeknek hajók vagy talpakkal használatára nézve a két államterület lakói teljesen egyenlő bánásmódban részesülnek.

8-dik czikk. A létező vasutak mind a két államterületen egyenlő elvek szerint kezelendők.

Az azon építendő vasutakra nézve, a melynyiben a kölcsönös forgalom érdekei megkívánják, egyforma építési és üzleti szabályok veendő alkalmazásba. Különösen az 1851. november 16-iki vasúti üzlet-rend- és az 1863. június 30-diki vasúti üzlet-szabályzat, mind a két államterületen változatlanul meghagyatnak mindaddig, míg kölcsönös egyetértéssel, mind a két félre nézve egyforma módon meg nem változtatattak.

9-dik czikk. Az összes consulariust ügyet a közös külügyminiszter vezérli. Consulariustok felállításánál s a consulariustok számára kereskedelmi ügyekben adandó utasításoknál a külügyi miniszter a két kereskedelmi miniszterrel egyetértéssel fog eljárni.

Egyébiránt a két kereskedelmi miniszter mindkét félnek joga van, valahányszor szükségesnek látja, a consulariustokkal egyenes levelezésbe bocsátkozni, s ezek kötelesek, kereskedelmi ügyekben készséggel megadni a szükséges felvilágosítást.

A consulariustok időszaki kereskedelmi jelentései a külügyminiszter által mind a két kereskedelmi miniszterrel közlendők.

10-dik czikk. Mind a két fél miniszteriuma egyetértéssel fog gondoskodni arról, hogy a két állam területéből származó statisztikai anyag egy statisztikai főmunkálatban összeállíttassék.

11-dik czikk. A só- és dohánygyedárúság és azon közvetett adók, melyek az ipar-termelésre közvetlen befolyással vannak, névszerint a pálinka, sör- és czukoradó, mindkét államterületen e szerződés ideje alatt egyenlő törvények és igazgatási rendszabályok szerint fognak kezeltetni.

Az e végből a két pénzügyminiszter által már is egyetértéssel megállapított törvényjavaslatok még a jelenlegi ülésszak alatt alkotmányos tárgyalás végett mindkét törvényhozás elé fognak terjesztetni, s magától értetődik, hogy az ekkép alkotott törvények ismét csak közös egyetértéssel, törvényes úton változathatók meg.

Hogy az egyenlő rendszabályok kezelésében az összhangzat megővassék, a két fél pénzügyi minisztereinek joga lesz, a másik fél vezérő és beszedő hatóságainak ügyvitelére időről időre betekinteni. Az e czélra kiküldendő közegek nevei a másik fél pénzügyminiszterével előre közlendők, és ez által a kiküldötték a szükséges igazolvánnyal ellátandók.

12-dik czikk. Az ausztriai érték, míg törvényesen meg nem változtatatik, közös országos érték marad; azonban minden a két törvényhozó testnek az aranyérték behozatalára nézve egyforma elvterjesztések fognak mielőbb tétetni, melyekhez képest a frankláb szerint 10, 20 és 25 frankos aranypénzek $\frac{900}{1000}$ vegylegű finom tartalommal, továbbá 40 kros és egy forintos ezüst váltópénzek fognak veretni, miben a párisi pénz-értekezlet elvei lehetőleg érvényre lesznek emelendők. Szabadságában áll mind a két félnek tíz kros és azon aluli váltópénzt veretni, mely a másik államterületen is a forgalomba fel fog vétetni. E váltópénz finomsági tartalma és súlya, valamint a mindenik fél által veretendő összeg mennyisége iránt a két miniszterium közti egyetértés lesz eszközöndő.

13-dik czikk. Mindkét fél késznek nyilatkozik, lehetőleg egyforma mérték és súlyrendszert hozni létre mind a két államterületen, s ennél fogva a két fél miniszteriumai a mérték- és súlyrendszert tökéletesítésére nézve egyenlő törvényjavaslatokat fognak illető törvényhozásaik elé terjesztetni; mindaddig pedig a két államterületen jelenleg fennálló mértékek és súlyok fenntartatnak.

Hasonlóképp az arany- és ezüst-árak finomsági tartalmára vonatkozó szabályok és az azok feletti örködés iránt egyenlő elvek fognak mind a két államterületen gyakorlatba vétetni.

14-dik czikk. Az egyik államterület lakosai, kik a másik államterületen kereskedést és ipart űzni akarnak, vagy munkát keresnek, az iparüzlet megkezdésére és folytatására, valamint a fizetendő adóra nézve a bennszülöttekkel egyforma bánásmódban részesülnek.

Az egyik terület iparosai s kereskedői felvannak jogosítva a másik területen gyártmányaikat bizományba adni, fióktelepeket s raktárakat állítani, megrendelésre dolgozni, megrendelt munkát mindenütt végezni, megrendeléseket és aláírásokat gyűjteni, és vételeket eszközölni; továbbá:

Az egyik terület lakosai a vásári forgalomra nézve a másik terület lakosaival tökéletes egyenjogúságot élveznek.

Az egyik államterületbeli iparos, ki a törvény által kijelölt esetekben iparüzletre folytatására megkivántatott műtani képességet behizonyította, ha illető a másik államterületre áthelyezi, e képesség újból behizonyítására nem szorítható.

15-dik czikk. Az egyik államterületen szabályszerűleg kiadott házalási engedélyek — a házalási okmányok az illetékes hatóság általi láttamozása mellett, a másik államterületen is jogot nyújtanak a házalás gyakorlására.

16-dik czikk. A találmányi szabadalmak kedvezményei mindkét államterület lakosainak kölcsönösen biztosítatnak.

E czélból a szabadalmi engedélyezés feltételei mindkét államterületen egyforma elvek szerint lesznek kölcsönös egyetértéssel törvényhozási úton megállapítandók — és ha szükség kívánna, hasonló úton megváltoztatandók.

Addig, míg ez megtörténhetik, az e részben mindkét államterületen jelenleg fennálló, lényegben egymástól el nem térő rendszabályok maradnak érvényben.

A szabadalmak kiadásában követendő eljárást illetőleg a szabadalomérti kérvény azon terület miniszteriumánál nyújtandó be, melyben a feltaláló lakik.

E miniszterium a kérvényt szabályszerűleg megvizsgáltatván, azt azon esetre, ha a szabadalmat megadhatónak véli, a másik terület miniszteriumához elfogadás eszközölése végett hivatalból átteszi.

A szabadalomlevelet mindenik miniszterium az alatta álló államterületre nézve külön állítja ki, de a két okmányt ugyanazon kelte lesz és mindkettő egyszerre adatik ki a kérvényezőnek azon miniszteriumnál, hol folyamodását benyújtotta.

A találmányi szabadalmak meghosszabbítása vagy érvénytelenítése hasonlóképp közös egyetértéssel történik.

17-dik czikk. Az árubélyeg- s mustra-oltalomra nézve jelenleg fennálló rendszabályok érvényben maradnak s azoknak megváltoztatása csak a két fél egyetértésével eszközölhető.

Az árubélyeg, mustra vagy mintának a két államterületen levő akármelyik iparkamaránál történő letéteményezése és lajstromozása az illető részére mindkét fél területén törvényes oltalmat biztosít.

Az iparos vagy termelő telepítvényének neve, czime, czimere vagy megnevezése úgy az egyik, mint a másik államterületen a törvény által adott oltalmat élvezi.

Az e részben jelenleg fennálló szabályok alapján szerzett jogok mindkét fél területén teljes érvénnyel bírnak.

A két államterületen bejelentett árubélyegek nyilvántartása végett mindkét kereskedelmi miniszteriumban árubélyeg-lajstrom fog a két kereskedel-

mi miniszter kölcsönös havi közleményei alapján vezetetteti.

18-dik czikk. A posta- s távirdalgy mind a két államterületen külön, de a forgalom érdekében egyforma elvek szerint fog rendeztetni és igazgatattani.

Az állami posta- s távirdaintézet részére fenntartott közjogok, az ezen intézeteknek a közönség részéről használata, a postaküldeményekért való jótállás, a díjszabás, (Tariffák) kezelés és számvétel iránt jelenleg fennálló határozmányok és szabályok csak a két törvényhozás, illetőleg két kormány közös egyetértése után és mindkét területre nézve egyenlő módon változtathatók meg.

19-dik czikk. Az írói és művészi tulajdon mindkét államterületen leendő oltalmazása iránt külön egyezmény fog köttetni.

20-dik czikk. Hitel- és biztosító-intézetek engedélyezése azon miniszteriumot illeti, melynek államterületén az illető társulat székhelyét választja; ha azonban működését a másik államterületre is ki akarja terjesztetni, alapszabályainak előmutatása mellett az ez iránti engedélyt az ottani miniszteriumnál köteles megszerezni.

Külföldi ilyenmő társulatok tüzletének mind a két államterületre való kiterjeszthetése iránt egyenlő törvényes szabályok fognak a két fél között egyetértéssel megállapíttatni.

21-dik czikk. A 2-ik cikkben érintett nemzetközi kereskedelmi szerződések, a vámok, a közvetett adók és az ezen vám- és kereskedelmi szövetségben foglalt egyéb tárgyak egyforma alapjainak előkészítése és közvetítése végett vám- és kereskedelmi értekezlet fog egybegyűlni, melyet a két részről kereskedelmi és pénzügyi miniszterek, s a mennyiben a tanácskozás tárgya a külföldhöz való viszonyt érinti, a közös külügyi miniszter, illetőleg, mindezek helyettesei képeznek, s a melyhez, a hányszor a tárgy megkívánja, mindkét államterületbeli szakférfiak, s különösen kereskedelmi kamarai tagok — hivatnak meg.

Mindkét fél miniszteriumai felvannak jogosítva — valahányszor szükségesnek tartják, a vám- és kereskedelmi értekezlet egybehívását igénybe venni.

22-dik czikk. E vám- és kereskedelmi szövetség a legfelsőbb szentesítés napján s tíz évi időre lép érvénybe, s ha fel nem mondatik, további tíz évre s így tíz évről tíz évre folyton fennállónak ismertetik el. A felmondás mindenkor csak a kilenczedik év végén történhetik meg, s ez esetben a szerződés megújítása iránti egyezkedés hasonló úton haladéknél megkezdendő.

Ha e szerződés egyes határozmányai azonnal nem lennének végrehajthatók, a két részről felelős miniszteriumok a szükséges átmeneti intézkedéseket közös egyetértéssel fogják megállapítani.

Hunyadmegye honvéd-egylete.

Mult sept. 25-kén a következőket határozta, illetőleg hajtotta végre:

Markus Károly jegyzői hivatalát letévén, helyébe Tóth László felkiáltás által megválasztottat, ki ezen hivatalt el is fogadta, egyszersmind azon okból, mert a rendes elnök Makrai László ezredes, és alelnök Krasznai Pál őrnagy a középponttól (Dévától) távol laktak, megkérteti határozottat a pesti középponti honvéd-egylet, hogy leveleit honvéd-egyletünkhöz küldje közvetlen Tóth László jegyzőhöz Dévára, mely megtalálás el is küldetett.

Kovács Imre bajtársunknak számos teendőket 120 forint évi fizetés határozottat.

Felolvasatott a középponti egylet meghívó levele az Aradra kitűzve volt országos honvédgyűlésre; ugy szintén azon értesítése: miszerint az aradi honvéd-egylet és polgármester intézkedni ígértek az összegyűlendett képviselők elszállásolásáról.

A középponti ideiglenes választmány idei augusztus 6-kán megállított azon kérelmének, mely szerint az országgyűléshez még idei marc. 24-én a honvédség érdekében beadott, de még nem tárgyalt emlékiratok tárgyalását sürgeti, másolatát megküldvén, felhívja honvéd-egyletünket, hogy ahhoz járjunk, mi meg is történt.

Két — távol levő — bajtársunkat levél által felszólítottuk, hogy a honvéd segélyezésre fűszedett jelentékeny összegeket a gyűjtőívvel együtt küldjék be. Reméljük, hogy több fűszőlítást nem fognak várni.

A belügyminiszter úr július 6-káról 2811. sz. alatti fűszőlítése nyomán a honvédek igazolására, ugy az elhunyt honvédek özvegyeik, árvaik s a kereset képtelen rokkantak egybeírására kinevezettek: Déván elnök b. József Géza; bizottmányi tagok: László Ignác, Kovács Imre, Szász József, Istvánfi Sándor; Szászvárosban elnök Krasznai Pál; bizottmányi tagok: Lendvai Rezső, Berivoi György, Gráczi József és Rákosi N. Hátszegen elnök Mara Lőrincz; bizottmányi tagok: Pogány Albert, Pogány Ádám, Buda Elek és Vadas Lajos; köteleségét tétetvén a bizottmányoknak, hogy munkálataikat legfennebb 2 hó alatt beadják, s a kiállítandó bizonyítványokat jegyzőkönyvi számmal lásák el.

Tudomására esvén honvéd-gyűlésünknak, hogy a 15-dik huszár-ezred zászlója Pogány Albert bajtársunk birtokában van, felszólíttatni határozottat

Tóth László jegyző által annak beszolgáltatására felterjesztés végett a középonti honvéd egyletnek, mely felszólítás Pogány Albertnek el is küldetett.

Mikár Zsigmond középonti főjegyző megkérdetni határozatott a bizonyítványi ívek megküldésére, egyszersmind az azon ívekre szükséges pénz keblipénztárunkból előlegesen kifizetett határozatott; úgy mindazonáltal, hogy a kiállítandó bizonyítványok alkalmával az, az illetéktől szedessék be, s helyheztessek a pénztárba.

Klapka György és Perczel Mór tábornok urakhoz üdvözlő feliratokat küldtünk, Klapkához, a következő szöveggel:

„Tábornok úr! Meg van az erénynek a maga jutalma; de a honszeretet jutalmát nem a bajnok, ki azért küzdött — hanem maga a szeretett hon veszi el; a bajnok jutalma: éhség, szükség, nyomor, gyakran a halál, s a halálnál is borzasztóbb — száműzetés; szóval a bajnoknak ritkán adatik egyéb, mint az öntudat, hogy honját híven védte.

Ön, tábornok úr, híven küzdött éltünk, nem csak vezértünk, de lelkünk is vala; erényeinek el is vevé jutalmát: a keserű száműzetést; tilos vala ön előtt a föld, hol hazája állott, s az idegenből kelle néznie, hogy az leromlott, s a föld, hol az állott — idegeneké.

Mi az ön bajnokai megmaradánk ugyan a földön; de ezen a földön a haza nem vala a miénk, s száműzve valánk atyáink földén szüntegy, mint ön az idegenben, s már-már úgy tetszett: hogy elhullott bajtársaink vére hiában veszett el.

A vér nem veszett el; a föld, mely azt megitta, újra szülte azt megtisztult szellem alakjában, s feltámadt a vérről megváltott hon; s ma újra van hazánk, s van e hazának koronás királya, s mindez az elvérzett honvéd poraiból lett így.

Tábornok urat — ki hazánk védelmi harcának egyik legjelentékenyebb tényezője volt — nem dicsőítjük, megdicsőíti egykor a historia; de nem tehetjük, hogy örömtünket ne nyilvánítsuk, hogy ön nekünk, s az édes hazának visszaadott; nem tehetjük, hogy ne örvendjünk — hiszen egy parányi öröm a honvédet is megilleti — midőn látjuk: hogy nemzeti életünk egy jobb jövő felé megint megindult.

Még él ön, élünk mi, él a haza, él a hazával kibékült s már koronás király, él bennünk az önbe vetett bizalom, él az akarat újra fegyvert fogni, mihelyt azt a haza, a hazának törvényes királya kívánja; legyen ön vezértünk és mi követjük. Addig pedig bizalommal ragaszkodik önhöz Hunyadmegye honvéd-egylete.”

Perczel Mórnak — minthogy az ő táborozásai eposzszertiek — küldtük a következő pár verset:

„Cser koszorút fűz hős Perczelnek mind az egész hon,
Melyhez egy levelet küldnek a bajnokok is
Szép földéről a hajdon nagy Hunyadiaknak.
Vedd tőlünk, kiknek lelke, vezére valál.

Szép koszorud nem hervad, míg él hona magyarnak,
Az pedig él, miglen szellemed élteti azt.”

Határozatott az is: hogy gyűléseinkről a közönség a „Hon” és „Kolozsvári Közlöny”-ben értesíthessék, mit is — minthogy reám bízott — röviden megtevék.

Tóth László.

Bizonyítványok alapjáni nyilatkozat.

A „K. Közlöny” 105-ik számában, „egy pár szó régiségeink érdekében, különösen Alsó-Fehérmegyére vonatkozólag” czim alatt közlé adott cikkemre, ugyan a „K. Közlöny” 180-dik számában „különfélek” rovata alatt ezen megjegyzés, illetőleg száfolat tétetett:

„Alsó-Fehérmegyéből felszólalás történt lapunkban az ottani ásatások alkalmából a múlt csok megvédeése iránt, a mely alkalommal megemlítették, hogy e tárgyban észszerű intézkedést tenni nem a megyei főbíró, hanem a főispán hatáskörében áll. A mint értesültünk, az ásatás már akkor és azóta nem a megye, hanem Fehérvár város határára foly, mely nincsen a főispán hatáskörében. Csakugyan a város főbírája gondot fordít a lelhető műkincsek összegyűjtésére. Ugyancsak úgy értesültünk, hogy míg az ásatás a megye területén folyt főispán úr szintén megtette volt az intézkedéseket, hogy az egyes értékes tárgyak összegyűjtessenek,*) s a lelt tárgyak múzeumnak számára fognak küldetni, minél fogva a cikk alapnéküli és szükségfeletti szöszaporításnak tűnt fel.”

Az ellenkezőnek bebizonyítására szolgáljon alapul a következő s eredetében Halmágyi Sándor tisztelt barátomnál megtekinthető két bizonyítvány:

I.

„Tks Csátó János úrnak Koneczán.

Nyilatkozat.

Több helyről történt tudakozódás és felszólítás következtében ezennel bizonyítom, miszerint az Alsó-Fehérmegye területén történt vasúti ásatások alkalmával feltalált régiségekből megyei hatósági intézkedés következtében (miután eziránt muzeumi igazgató t. Brassai Sámuel és régiségár-úr t. Finály

*) Mi iránt a legilletékesebb helyről, magától a főispán úrtól, vett volt szerkesztőségünk felvilágosítást, s úgy tettük bona fide a fennebbi megjegyzést. De már lapunk 113-ik számában kénytelenek voltunk azt visszavonni, s most az alábbi adatok után annál kevésbé maradhat fenn kétség az iránt, hogy önnök felszólalása alapos volt, s elismerést érdemel. Szerk.

Henrik urakat is megkérdeztem volna) mai napig muzeumunk részére egyetlen tárgy se küldetett be.

Kolozsvár, szeptember 20-án, 1867.

Pávai Elek s. k.

örseged.”

II.

„Zahl 515 Eisenbahnbauleitung in Broos. Sr. Wohlgeboren Herrn Johann von Csátó, Mitglied des k. k. zoologisch-botanischen Vereins zu Wien etc. etc. zu Koneza.

Auf den am 24 d Mts brieflich ausgesprochenen Wunsch, von Seite der Bahnbauleitung be- kannt zu geben, ob vom Obergespann des Unter- albenster Comitats Herrn Georg von Pogany eine ämtliche Aufforderung wegen Aufbewahrung der bei den Bahn-Erarbeiten aufgefundenen archeologischen Gegenstände zu Gunsten des Siebenbürgischen Mu- senums bieber gerichtet, oder aber in dieser Ange- legenheit eine andere sichtbare Verfügung von des- sen Seite gemacht worden sei, beehrt man sich zu erwiedern, dass dies nach hierortigen Wissen nicht der Fall gewesen ist, stb.

Broos, am 27-ten September 1867.

Schneider m. p.

Ober-Ingenieur.”

Ezekből, azt hiszem, eléggé kivülálik, hogy augusztus hóban, midőn a cikk iratott, nem alapnékül szólalt fel:

Alsófehérmegyei.

KÜLFÖLD.

FRANCZIAORSZÁG. Három nevezetes kérdés foglalkoztatja az európai közvéleményt, a római, a német és a keleti, s miután Franciaország mind- három kérdésben érdekelve van, az egész világ szeme Biarritz felé fordul, hol, mint mondják, süri tanácskozás foly, s a császár elhatározta, hogy a tevékenységi politikát fogja követni. Egyelőre a lapok még nem mondhatnak biztos híreket, s a té- nyek közölhetése még néhány napi várakozás leend szükséges; de már szállongnak a sejtelmek, gyanúsítások és a valószínű következtetések.

Feltűnő, hogy a félhivatalos francia lapok mélyen hallgatnak, s csak a más árnyalatu lapok szavaiból vehetjük ki a következőket:

1. A római kérdésre nézve Olasz- és Fran- cziaország a szeptemberi szerződést módosították, mely szerint Róma városán kívül az egyházi bir- tok az olasz állam birtokába megy át; némelyek szerint rögtön, mások szerint IX. Pius halála után.

2. A német kérdést illetőleg csak azt jegyez- hetjük fel, hogy a francia bürze félelme és két- kedése, a porosz király déli látogatásai, a porosz félhivatalos lapok grombaságai s a Biarritzból jövő hírek és katonai rendelkezések — mind egylő- esnek, s rövid időn egy szigorú hangon tartott francia nyilatkozat várható.

3. A keleti kérdést az orosz propaganda egy új versioval gazdagította, azt írják ugyanis, hogy a görög király egyelőre Krétában nem boldogul- ván, Oláhország, Szerbia és Montenegro fejedelmek szőlította szövetségre és alkudozásokra; ha ez igaz, akkor ezen fejedelmek feleleteitől függ, hogy a ke-leti kérdés óriási nagyságában álljon előttünk.

POROSZORSZÁG. Berlinből is jönnek fenye- gető hírek. Berlinben figyelemmel kísérik — írja a „Nordd. Allg. Ztg.” berlini tudósítója — a biarritzi értekezleteket, s tudják, hogy a francia császár a tettek terére lép azon aggodalma következtében, hogy Olaszország szövetségét elleni megszerez- hetnék.

A levelező még a következőket írja: „Ber- linbe mintegy nyolcz nap előtt érkeztek az első jelentések a Biarritzban készülő tervekről s a „Kreuzzeitung” fulminans ezikke folyó hó elsején volt a válasz, melyet Párisban alig érthettek félre. Most itt már sokkal jobban vannak értesülve Biar- ritzról, fenyegető ezikket hiába fog ön keresni a miniszterialis lapokban, a dolgok azonban ugy ál- lanak, hogy a bürze embereinek, kik ezuttal ismét igen finom ösztönt tanúsítanak, valóban nem lehet rossz néven venni a jövő iránti aggodalmaikat.”

OLASZORSZÁG. A szeptemberi conventio mó- dosítása tárgyában fontos tudósítást közöl a jól ér- tesült „Debate” hétfői számában.

„Valószínű — ugymond a nevezett lap — hogy a párisi és florenzi kabinetek közt kiegyezés jött létre a szeptemberi conventio módosítására vonatko- zólag, mely nemzeti értelemben történt. Biztos ér- tesülés szerint az új egyezmény folytán IX. Pius pápa halála után Olaszország kezébe veendő a pá- pai szék világi hatalmának birtokát, és Péter örök- sége Rómára fog szoríttatni. Egy másik, nem ke- vésbé biteles tudósítás szerint, Olaszország nem-zeti kíváncsalmai teljesültének közelebbi határidőt tűzték.”

E szerint tehát az egyezkedés megvalna, most már csak az a kérdés, melyik tudósítás áll, mert a kettő egymást kizárja, ezt pedig ki fogja tüntetni az, minő intézkedéseket tesznek a garibaldisták betörése s a pápai területen történt felkelés lecsil- lapítása végett.

A „Lloyd” bécsi levelezője azonban erre vo- natkozólag világosabban szól, mint a „Debate” s azt mondja, hogy négy hét múlva már valószínű- togják az új conventiót, mely szerint az olaszok Rómát kivéve az egész pápai terület elfoglalják.

Ekkor aztán Róma kapui előtt tanyáztván Rómába is behatolnak, s az új pápa-választás al- kalmával igen valószínű, hogy mindent el fognak követni arra nézve, hogy a pápai szék uralma leg- feljebb a Trastevere köré, a Tiberisen túl fekvő részére szoríttassék.

A mozgalmakról különféle ellenmondó hírek jönnek. Rómából e hó 6-áról azt sűrűnnyik a „Wiener Abendpost”-nak, hogy Correséndél új ban- dák törtek be a pápai területre. Bagnorea kétség- beesett küzdelem után 5-kén a pápai csapatok által ismét elfoglaltatott, mely alkalommal 70 garibal- dista esett el és 100 fogságba került. A pápai csa- patok más pontokon is győztesek voltak. A lakos- ság mindenütt nyugodtan viseli magát; fölkelésről szó sincs. A florenzi tudósítások ellenben a pá- paiak vereségét hirdetik.

Egy nápolyi lapban következő felhívást olvá- sunk, mely éjjel Rómában a falakra ragasztatott: Rómaiak! Itt van a pillanat, ketté szakítani a láncot. Mutassátok meg, hogy Róma szelleme még él, mint élt a fénykor napjaiban. Siessetek fegyvert fogni, hogy lássa a világ, hogy Róma Olaszországa, nem pedig a papoké.

Olasz lapok a viterboi fölkelő bizottság kö- vetkező proclamatióját közlik:

Olasz testvéreink! E város falai előtt s a viterboi terület több pontján nemzeti zászló lobog, miket vitéz harcsozok védenek. Testvéreink, sok a hiány. Itt küzdünk és halunk Olaszország teljes szabadságáért és egyesüléséért. Nem fogjátok el- tűrni, hogy a perugiai mészárlások újra kezdője- nek, hogy a szarnokság idegen zsoldosai újra el- foglalják e helyet. Testvérek, segítsétek tehát, s nem sokára élénkelhetjük a győzelmi himnust; meg fogja tudni egész világ, hogy Olaszország va- lóban szabadbá lett.

A „Gazetta di Torino” szerint Rómában irtó- zatos a félelem. Családok csoportostul hagyják el a várost, a papok nagyon leereszkedők kezdenek lenni, keresik a nép barátságát, hogy a követke- zendő események alatt ép bürrel megszabadulha- sanak.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Ö Felségének párisi útja végleg oct. 21-re van tűzve. Ö Felségét Károlyi Lajos és La- jos Victor főhercegek, valamint a birodalmi kan- cellár és Andrássy gróf miniszterelnök kísérendik. Az utazás 9 napig fog tartani.

— A szász nemzeti egyetem november 11-ére Nagy-Szebenbe összehívatott.

— A vasúti közle- sön iránti törvényjavas- lat a képviselőház 10-kén tartott ülésében elfo- gadtatott.

— A királyhágonnenni katolikn- sok egyházi gyűléstket e hó 20 és 30-a közt, mint még említettük, K.-Fehérvárt csakugyan meg- tartják.

— A helybeli kir. jogakademia tegnap- előtt ünnepélyesen megnyitott. Az előadások hét- fön veszik kezdetüket.

— Ismét nagy égés volt. Folyó hó 5-én Hermányban (Brassóvidék) 59 gazda égett el. Két- ló is odaégett az iszonyu tűzbe. Egy katona oda- vesztét is rebesgetik.

— Az erdélyi kir. pénzügyigazgatóság elhatározásánál fogva: Bodola Károly 1-ső osz- tálybeli adótárnokká; Wolf József, Mikita And- rás és Böhöm Hugó 2-dik osztálybeli adóellen- őrké; továbbá Schusztér Gyula és Szász Lajos 2-dik osztálybeli adó-tisztekké ideiglenesen kinevezettek.

— Deák Ferencz Pestre érkezett.

— Vetter Antal tábornok Pozsonyból oct. 5-ről a következő nyílt levelet intézi a „Hon”-hoz: Kedves hazafiainkhoz! Tizenhét évvel eze- lőtt, vagyis 1850. jun. 4-én kénytetem elhagyni az akkorában oly szerencsétlen hazát és bujdosni külföldre, keresve menhelyet. Tíz egész hónapon át a világsi szomorú események után titkos szem- tanuja valék azon történeteknek, mik a haza hatá- rain belül követték egymást. Azonban mindezeknek dacára még a póri kunyhóban is azon vigaszt lehet hallani, hogy „még a magyarnak boldogabb és virulóbb napja jönni fog”, és ezen vigasz által táplálva, a szegény nemzet egész hősiess elhatáro- zottságával oda adá magát keserű sorsának. Ren- dületlenül kitartott ekkoráig, és — hitem benne erős — azon ápoló reményei egykoron teljesülni is fo- gnak. Engedje a haza istene addiglan is életemet, míg azok egész terjedelmükben létesülnek. Én ezennel visszatérek a szeretett hazába, kedves honfiam, rokonaim és fegyvertársaim körébe; vis- zatérek azért, hogy szükség esetében a nemzet- nek ismétli szolgálatomat felajánlhassam, — vissza- térek azon politikai színezet és elv nyilvánításával, melyet 1848-ban a hon zászlajára hűségeskümmel szentesíték; — visszatérek azért, hogy sok küzdel- és szenvedések után ezent földön lelhessem örök nyughelyemet. Ezen rövid nyilatkozatomban rejlenek egész politikai elv-szabályaim, a melyek- hez magamat jövődöre — mint igaz honvéd, — szigoruan tartani fogom. Vetter Antal m. k.

— Haynald Lajos kalocsai érsek a hát- szegi iskola javára urbéri kötvényben 1000 frtot ajándékozott. Ö nmlaga ajándékaiából a kolozsvári,

szénutczában felállítandó kisedővöda is 1000 frtig részestült.

— Az ujon alakult polgári zenekar mű- ködését a szini idény megnyitával megkezdendi.

— A szini előadások tárgyában eddig kiadott program, mint halljuk, azon változáson ment át, hogy a szinidény nem a „Tücsök”-kel, hanem V-dik László eredeti tragoediával veszi kezdetét.

— A pestmegyei oct. 7. congregation ha- tározatba ment az igazságügyminiszterhez felter- jesztést intézni, mely szerint a kis gyűlés tagadó magatartását a hírlapok elközbását illetőleg helyesli.

— Fiuméből az ősz Matcovich Gáspár is- mét Pesten van, sűrgetni Fiume tetteleses anióját Magyarországgal.

— Horváth Mihály történészünk, mint Zágárból írják, az odaváló érsekség administató- rának van kiszemelve.

— A sajtóosztály, mely eddig a honvé- delmi miniszteriumnál szervezetett, legközelebb a miniszterelnökséghez tétetett át. Gelióh Richard már átadta Mérey Sándor miniszteri titkárnak a sajtóosztályt, mely, mint az elnöki iroda kiegészítő része, Kandó Kálmán miniszteri tanácsos felügyelete alatt álland s szellemi vezére Ludassy (Gans) Móricz leend.

— Langievicz tábornoknak megengedte- tett, hogy a Franciaországban, Ausztriában és Hel- vetiában elszórt valamennyi lengyelt Törökországba hívja, hogy belőlük két csapat katonaságot ala- kitson, Tultsában és Szaktsában.

— Első magyar vasúti-kocsigyar. Iparunk örvendetes fejlődése gyanánt jegyezhetni fel, hogy „Első magyar vasúti-kovácsi-gyar” czi- men egy nagyszertű vállalat keletkezett, mely kö- zelebről megkezdí működését. A vállalat vezető- jétől, Tseik államvasúttársulati mérnök van kiske- melve

— A nők réme. Bécsben egy titkos társu- lat alakult, melynek célja a nőknél még mindig divatban levő uszályos ruhák viselését megakadá- lyozni. E társulat czime: „Schleppabtreitungsverein” és tagjai kötelezve vannak minden uszályos ruhát letapodni, még pedig oly módon, hogy az legott szétszakadjon. Erőszakosságuk igazolására azt hoz- zák fel, hogy az uszályos ruhák által felhányt por a tudót tönkre teszi s az egészséget veszéllyel fe- nyegeti.

— Heckenast Gusztávnak a következő újabb könyvek jelentek meg: 1) Ballagi teljes ma- gyar szótárának 7-dik füzeté, ára egy füzetnek 50 kr.; 2) Tárkányitól: Öregek gyámola, 80 kr. és Rózsás kert 1 frt; 3) István bácsi naptára 50 kr.; Protestáns naptár 50 kr.; Falusi gazdák naptára 80 kr.; Lidérez naptár 60 kr.; Magyar nép nap- tára 25 kr.; Aurora naptár 60 kr.; Tanintézeti táreza naptár 1 frt; Kis gazdák naptára 30 kr.; Honvéd naptár 60 kr.

— Megjelent Burger Zsigmondnál Szege- den: Egy szerény indítvány Szent István-társulat alakítása iránt. Irta Györfly Iván. Ára 20 kr. A tiszta jövedelem fele része a székely-segélyző-egy- letnek van szánva.

— Előleges értesítés. A gazdasági- egylet által rendezett ekeverseny f. hó 9-én nagy- számú közönség jelenlétében megtartott. Jutalmat nyert: Rajka Péter gépész egy váltó- és egy ki- sebbszertű kertülő ekéje. Az egyszerűbb, de szintén jeles szerkezetű és igen jól dolgozott faekék kö- zül, melyek azonnal vevőkre is találtak, kolozsvári Kilin Mihály és Kúvenden lakó Fejér János eke- készítőik által bemutatott ekék íteltettek jutalomra s közajánlatra érdemeseknek.

— Alföldi vasút. A mint hírlík, a magy. kormány Langrand-Dumonceau úrral az alkudozá- sokat egy idő óta teljesen megszüntette. Ehhez a következő hirt esatojják: egy, a bécsi, magyar s darmstadti hitelbankokat, a Rothschild, Todesco, Wodianer, Königswarter s több híres bankárháza- kat magában foglaló consortium állítólag az alföldi vasút engedélyéért folyamodik.

— Bélyeg- és levéljegy fogyasztás. A párisi pénzveredésben működő márká- és bélyeg- nyomdából naponkint másodfél millió darab bélyeg kerül ki, melyeknek elkészítésével 60 munkás fog- lalkozik. Franciaországban az 1849-ki évben ho- zattak be a postabélyegeket; az első évi szükséglet 19 millió, az 1866-ik évi 451 millió darab bélyeg- re rugott. Angliában a bélyeg stb. fogyasztása majd- nem kétszer akkora, évenkint 800 millió darab használtatván fel.

— A helybeli iparos olvasóegylet, alakulása kezdetével, azon célt tűzte ki, hogy vá- rosunkban, az első haladó kortól annyira hátra ma- radott ipar fejlesztésére, mint testület hasson, és annak előrehaladásán eszközök által munkáljon; de a melynek létesíthetését anyagi gyenge tehetse- gei még mind eze ideig nem engedék, s ezen bajon segítő e városi polgár, és egylettünk tisztelt tagja Biasini Domokos úr, az iparos olvasóegylet pénztára segélyezésére 400 o. é. forintokat, s még pedig abból 200 frtot egy iparműtárlat kiállítás rendezése alapjáira, 200 frtot az egylet más anyagi szükségéi fedezésére adományozni sziveskedett; mely nagybecsű hazafias adományáért, az iparos olvasóegylet igazgató választmánya, ezennel hálás köszönetét nyilvánítja.

Szászvárosszéki tanács elnöksége által a honvéd-alap részére gyűjtött pénzeszközök: Nagy Ignác 3 frt, Forrai István 5 frt, Gönczi Endre 3 frt, Dr. László Dániel 10 frt, Wagner Frigyes 5 frt, Wolf Sámuel 2 frt, Jahn József 1 frt, Szöllösi József 1 frt, Steiburg 1 frt, Bock E. 1 frt, Leonhard F. B. 3 frt, Burz Dániel 1 frt, Schuller 2 frt, Schuller G. A. 2 frt, Molnár József 1 frt, Barbu Miklós 2 frt, Barcsi László 2 frt, John Frigyes 1 frt, Imre János 2 frt, Müller Dániel 1 frt, Nagy Imre 1 frt, Hollaki Ferenc 1 frt, Pap István 2 frt, Metz F. 1 frt, Anserth M. 1 frt, Schenk 5 forint, Levitzki Károly 1 frt, Michuelle Dobode Ruscu 40 kr, Pfaffenhuber 1 frt, Weber Mihály 1 forint, Löw János 1 frt, Hügel József 1 frt, Dáné István 3 frt, Tóth 1 frt, Schuller W. 1 frt, Sepper János 10 frt, Spech Gusztáv 2 frt, Koszta György 50 kr, Németh Vilmos 2 frt, Schneider 2 frt, adtam 1 frt, Laub András 50 kr, Ferenciek zárójára 70 kr, Schuller 1 frt, Deruscher 1 frt, Szabó 2 frt, Pogaecnik 1 frt, Widmann Ferenc 1 frt, Dahinten Ferenc 1 frt, Pick József 1 frt, Halmágyi 10 kr, Ima György 1 frt, Stukei Ferenc 50 kr, Szigethi Sámuel 1 frt, Steiner Sámuel 1 frt, Bocz Samu 30 kr. Összesen 101 frt. Ehez a nagy-szebeni fő-tisztelendő r. kath. plebánus Weber Béla által befizetett 3-dik ráta 5 frt, ehez a már nyugtázott 117 frt összesen 223 frt. A nagy-szebeni honvéd-egylet. Buzgó László; elnök.

Kimutatás a dézsi kisegítő pénz-tár-egylet 1867. július, augusztus és szeptember havi forgalmáról:

Bevételek:	
Pénztári maradvék június hóról	388 frt 57 kr.
75 új tagtól részvény	375 " "
Havi rendes és rendkívüli beté-telek a 3 hóban	11,224 " 10 "
Könyvdij 75 új tagtól	93 " 75 "
Kamat és feldij a 3 hóban	867 " 25 "
Bélyegdíj	43 " 70 "
258 tag által visszafizetett köl-csön	32,610 " "
Összes bevétel a 3 hóban	45,602 " 47 "
Kiadások:	
322 tagnak kölcsön	42,545 frt - kr.
Tisztviselők díja 3 hóra	78 " 65 "
Irodai kellékekre	43 " 50 "
Bélyegre	43 " 70 "
Tőke visszafizetés	2,732 " 60 "
Összes kiadás a 3 hóban	45,400 " 45 "
Maradt a pénztárban oct. hóra	202 " 2 "
1867. október 1-éig befolyt 9 hó alatt összes bevétel:	105,012 frt 82 kr.
9 hó alatt összes kiadás:	104,810 " 80 "
Összes bélyegfogyasztás a 9 hó alatt	101 " 95 "
A tagok összes száma 379.	
Szőcs Sámuel, igazgató.	Turbucz Ferencz, könyvvizető.
Tatraszi Ferencz, aligazgató.	Govrik Ferencz, pénztárnok.

Kultur komit von Osten. Néhány nap múlva egy blüper kerül Bécsben a törvény-szék elé, melyben 42 főbűnből és 28 czinkosból álló banda szerepel, kik közül 29 van elfogva. A károsultak száma 80, és a kár összege 30,000 frt. A vádlottak 60 különböző büntetést kaptak el 4 év alatt, három mértföldnyi területen, melynek Bécs a központja. A „Presse” azzal diesszlik, hogy ilyen per nem fordult elő 3 negyed év óta. Közö-nöm alásan, ha minden háromnegyed évben elő-fordul.

Meghívás.

A főméltóság magyar királyi belügyminisz-terium által a megyei keblí pénztárnokság felállí-tása, s ezen hivatalok betöltése elrendelvény, vala-mint minden évi october hóban a következő évre szolgáló költségvetés elkészítése meghagyatván, ezen, valamint más kebeles ügyek elintézésére nemes Tordamegye képviselő bizottmányának tag-jait folyó october hó 28-án délelőtti 9 órakor Tor-dán kezdendő közgyűlésre ezennel meghívom.

Torda, october 8-án, 1867.

Kemény György, főispán.

UJ POSTA.

— Bécs, oct. 9. A birodalmi tanács képviselőházának mai ülésében Mühlfeld azon indítványt

tevét, hogy hozassék törvény, mely a concordatu-mot egész terjedelmében megszünteti és a concor-datum megkötése előtt fennállott törvényeket lép-teti ismét hatályba; e törvények azután a szabad-ság, függetlenség és önállóság elvei szerint vétes-senek revisio alá. Ez indítványt számos képviselő támogatta, s a 24 tagu bizottsághoz utasított. Az általános állampolgári jogok feletti vita folytatatt-ván, Sturm előadó tetszés közt czáfolja a kisebb-ség nézetét. A részletes vita után a 3 első cik-kegy elfogadtatott. Az ülés folytatása alatt fennem-lített törvényjavaslat, a bizottmány fogalmazása sze-rint, lényegesen módosításokkal elfogadtatott.

— Róma, oct. 8. Két nap óta csupán két jelentéktelen összejövetél történt Monte Libietinél, melyben a pápai csapatok győztek. A város maga úgy néz ki, mint a legesenedebb időkben.

Távirati tudósítás a bécsi börzsről.

Oct. 11-kén: 5% Metaliques 100 frt 55.10. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 64.40. Kamat 57.50. 1860. Kölcsön 80.80. Bankrészvény 677. —. Hitel-intézeti részvény 200 frt 173. —. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 124.50. Ezüst 122.25. Cs. királyi arany 5.96.

Oct. 9-kén: Földtehermentési kötvény Ma-gyarországi 67.75. Erdélyi 62.50.

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

NEM HIVATALOS

(337) (1-6)

A kolozsvári helvéthitű egyház és tanoda közösön bírató

273 és 274 számú lábos-háza

a jövő 1868-ik év április 24-én kezdve, hat évre haszonbérbe adandó. A bérleti kívánók ajánlataikat — melyhez a felajánlandó évi bér 10%-je bánt-pénzül melléklendő — f. évi december végeig beadhatják egyházi pénz-tárnok Filep Samuhoz — belkirályutca 41 szám alatt — hol a haszonbéri feltételek, s más ide vonatkozó körülményekről is bővebben értekezhetni.

Megjelent a

N.-enyedi naptár

8-dik évi folyama 1868-ra, az eddigi modorban, melynek kiadási tiszta jöve-delmének fele, a n.-enyedi főiskolában koszt nélkül szűkölködő szegény, de jó tanulók köztribéi segélyezésére van szá-nva, a mi belőle telik. Mondják-e többet, melylyel e naptáromat a t. cz. közön-ség figyelmébe ajánljam? Nem, ennyi elég. Ára 25 kr. o. ért.

LÖCSEI Sp. LAJOS,

a „N.-Enyedi naptár” kiadója.

(329) (2-3)

TILCS JÁNOS

könyvkötő

lakása az unitarius templom mellett.

Ezennel van szerencsém a t. cz. közönséggel tudatni, hogy a nem régen felállított üzletemet a szappanyutazból a t. megrendelők könnyebbégére át-temtem a magyarutczába — a hol is elváltak mindenféle egyszerű avagy di-szes könyvek bekötését, nemkülömben vidéki megrendelésekre is — pontos és gyors szolgálatot igérek — különös figyelemmel vagyok még az iskolai köny-vekre, és tartósságára nézve, továbbá elváltak mindenféle alakítás alá tartozó női himzéseket.

Tisztelettel

TILCS JÁNOS.

(240) (7-12)

Gyakorlati találmányok!

Eredeti Pompadour-pép. A híres Pompadour asszony XV. Lajos udvaránál, oly szert bírt, mely a világ előtt titokban maradt, s a melylyel 3 magának fiatalági látszatot, t. i. úde szépséget, sima bőrt tudott még elő-haladt korában is biztosítani. Ezen vény (Recept) később egy ma-gas rangú nemes család birtokába jutott, a melynek gyönyörű szépsé-gét még ma is általános csodálással tárgya. Rix doctornak sikerült ezen mostanig a legnagyobb titokban tartott vényt eljáratni, hogy azt az egész világnak hasznára bocsássa. Ezen felül műhatlan arcz-azt az egész világnak hasznára bocsássa. Ezen felül műhatlan arcz-azt az egész világnak hasznára bocsássa.

Legnagyobb megtakarítás minden háztartás, iparos és gazda számára.

A legújabb szerkeztű angol-patent-készü-régek által (alkalmazhatók minden vágó-eszközre, vala-mint üveg-metszésre is) a legnagyobb könnyűségel le-het néhány másodperc alatt tönk vágó-eszközöket, u. m. ollókat, késeket, kaszátokat sat. a legkezelebbre fenni. Ez bizonyosan a leghasznosabb és legnépszerűbb találmány es-köz minden háztartásra nézve, s ára oly csekély, hogy e jeles gépet magának mindenki könnyen megszerezhet. — 1 db. ára utastással: 1 frt.

A legújabb ligroine-szék-tűziszter, e nem-ben a léggyakorlatias, még nem pipások számára is ajánlandó; közönséges tűziszter csinos kis alakja-ban, össze van kötve egy lámpával, a mely néhány óráig tartó égő anyagot vesz magába, úgy hogy az annyiszer előforduló minden alkalommal azonnal vi-lágosság van kéznél, a lenyomott ár csak gyors el-terjesztésre van számítva. 1 darab 60 kr.

Persa hajfestő szer, mely által szürke haj-pillant alatt, tetszés szerint setetre vagy feketé-re festhető s egy utáni temésztése frissességet nyer. Nő-vényekből van készítő s egészen ártatlan, 1 skatu-lya ára utastással: 2 frt.

Folyékony enyv. Nélkülözhetlen minden ház-tartásban, mivel a legkülönbözőbb, minden háztar-tásban, előforduló javításokat meglehet önmagától tenni. Ezen enyv évekig áll, s hidegen használható. Egy nagy üveg ára 25 kr.

Legújabb rozsdaport, kezeség mellett Min-den rozsdá-pecsét-előviteltására vásonból, selyem-ből s egyéb kelmékből, valamint aczé- és vastár-gyakról. 1 pakk ára 35 kr.

Legjobb borotva-pép. Ezen pép által megki-méltetik a borotva készürelései. 1 skatulya ára 25 kr.

A lábának megvédésétől való meg-óvása, mindenkinek ajánlható, mivel az egészsé-ges fenntartására szolgál. A Motzger-féle kitűnő bő-rappretura alkalmazása által, a mely a bőrt lágygá-s áthatlanná teszi, úgy hogy a lábalelek vízen leg-hosszabb ideig tartó használata után sem érezhető nedvesség, a czélnak a legnagyobb mértékben meg-lesz felolva. 1 üveg ára 60 kr.

Angol bőr-máz, melyből bármiféle bőrmen-puhaságot s a legszebb tükörmáz nyer. 1 kis üveg ára 25, nagy 45 kr.

Müller-féle bútor-politur, mely általános el-ismerésben részesül, üveg száma kapható 60 kron. Ezzel minden régi bútor-darab vagy más fatárgy a legnagyobb könnyűséggel a legszebben kicsiszolható. Egy üveg elég egy egész bútor- készletre.

Általános tisztító-por, melylyel minden fém, arany, ezüst, bronz, pakfong, aczé- és réz sat. tisz-tára takarítható s kifényesíthető. 1 skatulya ára 20 kr.

Általános párisi tapasz, a melylyel nemcsak üveget, porcellánt, követ, tégelket, fat. sat. gyorsan új összeragasztani, úgy elválasztani les, hanem külön-bözt neműeket is, pl. fat. fémmelet, üveget por-cellánról sat. összekapcsolhatni, hogy tökéletesen egy testt válik. Ezen, minden háztartásban nélkülöz-hetetlen szerből egy pakk ára 10 kr. Ugyanazon ra-gassz folyékony állapotban, igen szapor, üvegenként 30 kr.

Figyelemztetés. Mint a fennebbi cikkek azok valódi állapotban eggyedül az alóli raktárban kaphatók.

Az alább felsorolt tárgyak bámulatos olcsóságáról meggyőződést szerezni, csak egyetlen megkísértésbe kerül.

(338) (1-3)

Minden cikket a legjobb minőség iránt vállalt kezeség mellett árulunk.

A legújabb, leggyakorlatias és fényűzős cikkek oly nagy választéka található, a minőhez ha-sználó Bécsben nem létezik, gondolkodva van fiatalokról és korosokról, úgy hogy egy csekélyért min-den korn és állású hölgyek, urak és gyermekek számára, ezértele választékban, alkalmas ajándékot találhatnak.

Árkimutatás, czime pontos feladása mellett, mindenki ingyen és bérmentesen kap; a vidék t. lakóira nézve tehát igen czélzerű, hogy maguknak abból egy példányt megszerezzenek, mivel benne nem csak az ára, hanem a raktáron levő minden cikket megnevezése is föllelhető. A cikkek szétkül-dése utánvétel, vagy az árak beküldése mellett történik.

Különböféle legújabb gyártmányú cikkek kivonata.

Francia levélpapírok, akármiféle név, betű vagy koronára ingyen benyomással.

100 db 8-r. finom fehér	—	ft. 45 kr.
100 " angol bordázott v. vonalozott	—	65 "
100 " bordázott sok színben	—	75 "
100 " finom gyászpapír	—	50 "
100 " negyed. finom fehér	—	85 "
100 " angol bord. v. vonalozott	—	30 "
100 " boríték, 8-r. fejtér	—	30 "
100 " 8-adr. bord. kem. pap.	—	50 "
100 " színes, bordázott	—	55 "
100 " belülről emaillezott	—	60 "
100 " finom gyász-boríték	—	80 "
100 " negyedétre fejtér	—	50 "
100 " bord. kem. pap.	—	65 "

Két szép betűi ára koronával, a most divó esi-nos színyomattal

100 db papíra monogram	—	ft. 50 kr.
100 " boríték	—	50 "

100 db. látogatójegy.

Legfinomabb könyvomat

Legfinomabb angol felnyomatu, legújabb be-tűnemekkel készült látogatójegyek olcsóbbak mint bárhol.

100 db fejtér, mindkét oldal sima

— ft. 60 kr.

Aczéll tollak.

1 tuczet angol, 12 legjobbféle	—	10 "
12 " (katulya) a fenebbi peműek	—	80 "
12 " alumínium-toll	—	80 "
1 " jón jöfőle, 10, 20, 25 egész	—	50 "

Pecsétnyomó legszebb irással.

1 db 2 betűvel és legfinom. tartóval

— ft. 50 kr.

1 korona ára 30 kr. egész nevek a legol-csóbban számítanak.

Felnyomatu sajtók, nevekkel együtt legfinomabb készítmény

3 ft. 50 kr.

Stampiglick, pék szelencével, fest-tek és cseccel

4 ft. 50 - 5 " 50 "

a legújabb úntápláló-stampiglick 1000 nyom-atot adnak a gép egyszeri megmozgatására, leggyakorlatiasabb hivatalok és üzleti irodák számára. 1 darab ára a legfinomabb met-széssel

6 ft. 50 - 7 ft. 50 kr.

Chinaezüst.

10 évi jóállás mellett folytonos használattal.

1 tuczet ezü kanál 16 ft. kávé kanál 9 ft. kés-villa 27 ft. 1 pár gyertyatartó 4, 5, 6 ft.

1 db tejszerű 3 ft. - 3 ft. 80 krig.

1 " levestermít 5 ft. 50 - 6 ft. 50 kr.

más tárgyak gyári árban.

Finom kávé-tálca, festve kettős pléből, 1 db. 20, 30, 40, 50, 60 kr.

Büztelen, vízátműtő ágytérítők, ágyrészelt és gyer-mekek számára, meggyőzőlők és az agynehű át-azását 1 db 90 kr. 1 ft 30, 1 ft 50 s a leg-nagyobbak 1 ft. 75 kr.

Gazdag gyermekjáték és társas játékok raktára.

Bábok, darabja 5, 10, 15, 20, 30 kr. - 2 ft.

Különböző állat, füvön 5, 10, 20 kr. - 1 ft.

Játékok skatulyában, 10, 20, 30, 50 kr. - 2 ft.

Állatok, természetesen készíttve, 10, 15, 25 kr. - 2 ftig.

Más játékszerek, ezértele választékban 10 krtól 4 ftig.

Társas játékok, 30, 50 krtól 2 ftig.

Legfinomabb kauscsk fűsők.

1 fodritó, 15, 20, 25, 30 kr. porfűső, 20, 25, 30 kr.

1 szárfűső 25, 30, 35 kr. tűző- vagy kontyűsű, 30, 40, 50 kr. zsebűsű, 10, 15, 25 kr. zseb-fűsű kefével 25, 35, 40 kr. 1 hajkefe 30, 40, 50 kr. 1 ftig. ruhakefe, 50, 60, 80 kr. 1 ftig. legfinomabb fogkefe, 20, 25, 30, 35 kr.

Glycerin-szappan, illatos, darabja 15, 25 kr.

Mindenféle megbízások elvégzettetnek.

A. Friedmann, első osztr. bizományi üzlete Bécsben, Praterstrasse, 26 sz. Operngasse 6 sz. Dreher söresarno ka mellett.

(329) (2-3)

TILCS JÁNOS

könyvkötő

lakása az unitarius templom mellett.

Ezennel van szerencsém a t. cz. közönséggel tudatni, hogy a nem régen felállított üzletemet a szappanyutazból a t. megrendelők könnyebbégére át-temtem a magyarutczába — a hol is elváltak mindenféle egyszerű avagy di-szes könyvek bekötését, nemkülömben vidéki megrendelésekre is — pontos és gyors szolgálatot igérek — különös figyelemmel vagyok még az iskolai köny-vekre, és tartósságára nézve, továbbá elváltak mindenféle alakítás alá tartozó női himzéseket.

Tisztelettel

TILCS JÁNOS.